

Vesimittareiden luotettavuudesta

Huoneistojen vesimaksut muuttuvat mitattuun vedenkulutukseen perustuviksi, kun käyttövesiputkistoja uusitaan. Uudisrakennuksiin huoneistokohtaisia vesimittareita on asennettu jo pitkään. Nyt yhä useampi asukas pääsee seuraamaan vedenkulutustaan. Laskutuksen yhteydessä mittauksen luotettavuus saattaa askarruttaa.

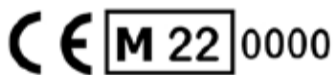
Vesimittareiden vaatimuksia ja valmistusta valvotaan

Laskutuskäyttöön tarkoitettujen vesimittareiden on täytettävä mittaustalaitelain vaatimukset. Ennen kuin laskutuskäyttöön tarkoitettu vesimittari voidaan laittaa myyntiin, pitää valmistajan osoittaa, että vesimittari täyttää kaikki sille asetetut vaatimukset. Vaatimukset perustuvat EU-direktiiviin ja koskevat mm. vesimittarin suurimpia sallittuja virheitä, mittarin kestävyyttä, näytön vaatimuksia ja häiriöiden sietoa.

Vesimittareiden vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa on aina mukana riippumaton ilmoitettu tarkastuslaitos. Tällä pyritään varmistamaan, että kaikki vesimittarit toimivat luotettavasti ja täyttävät niille asetetut vähimmäisvaatimukset. Laatuvirheet ovat vahvan ennakkotarkastuksen takia harvinaisia. Valmistaja vastaa vesimittarin vaatimustenmukaisuudesta.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) valvoo markkinoilla olevia vesimittareita.

Vaatimustenmukaisen vesimittarin tunnistaa merkinnoista. Hyväksytyssä mittarissa on CE M-merkintä, valmistusvuosi (kuvan esimerkiksi 2022) ja ilmoitetun tarkastuslaitoksen nelinumeroinen tunnus.

Huoneistokohtaisten vedenkulutuksen laskutus mitatun kulutuksen perusteella tuli pakolliseksi uusissa rakennuksissa vuonna 2020 voimaan tulleen energiatehokkuuslain muutoksen myötä. Vanhoissa taloyhtiöissä kulutukseen perustuva laskutus on pakollista käyttövesiputkiston uusimisen yhteydessä.

Asennus vaikuttaa vesimittarin luotettavuuteen

Vesimittarin on sovelluttava aiottuun käyttöön ja asennuspaikkaan. Vesimittarit asennetaan huolellisesti ohjeiden mukaisesti. Laskutuksen oikeellisuus perustuu mittarin luotettavuuteen, joten virheellinen asennus voi tulla kalliiksi käyttäjälle. Asennuksesta johtuvat virheet voidaan todeta ainoastaan käyttöpaikalla ja niiden korjaus voi olla hankalaa. Asennusohjeet voivat koskea esimerkiksi vesimittarin asennusasentoa, mittaria ympäröivien putkistojen suoria osuuksia tai takaisinvirtausta estävien venttiilien asentamista.

Vesimittari ei ole ikuinen

Vesimittarilla on rajallinen tekninen käyttöikä ja se on syytä vaihtaa sopivin väliajoin. Valmistaja antaa arvion mittarin käyttöiästä. Putkiston kunto ja veden laatu vaikuttavat käyttöikään. Esimerkiksi tavallisen mekaanisen vesimittarin käyttöikä voi vaihdella raakaveden laadusta riippuen muutamasta vuodesta reilusti yli kymmeneen vuoteen. Vesimittari pitäisi vaihtaa ennen kuin se alkaa vanhuuttaan toimia virheellisesti. Taloyhtiön on hyvä huomioida tämä vesimittareiden kunnossapitosuunnitelmassa.

Vastuu vesimittarin luotettavasta toiminnasta

Mittarin valmistaja vastaa siitä, että CE M-merkinnöillä varustettu vesimittari täyttää vaatimukset ennen käyttöönottoa ja että asennusohje on asianmukainen. Mittarin tai mittarierän mukana on toimitettava valmistajan vaatimustenmukaisuusvakuutus.

Käytössä olevasta vesimittarista vastaa se taho, joka käyttää vesimittarin lukemaa laskutuksen perusteena. Kiinteistöjen vesimittarin (päävesimittari) kunnosta vastaa vesihuolto-yhtiö. Huoneistokohtaisista vesimittareista vastaa yleensä taloyhtiö. Huoneistokohtaisten vesimittareiden osalta taloyhtiö vastaa siitä, että käytössä on soveltuva mittari ja että mittari toimii luotettavasti koko käyttösäöloajan.

Mitä tehdä, jos epäilee omaa vesilaskuaan

Jos oma vesilasku epäilyttää, kannattaa ensin pohtia omaa vedenkulutustaan. Motiva on julkaissut verkkosivuillaan kattavasti tietoa ja laskelmia tyypillisen talouden vedenkulutuksesta ja siihen vaikuttavista asioista: bit.ly/motiva_vedenkulutus

Kotitalouksien vedenkulutus vaihtelee runsaasti, joten kannattaa miettiä omia tapojaan käyttää erityisesti lämmintä vettä.

Jos vedenkulutuksen mittausta edelleen arveluttaa, kannattaa tarkistaa talouden vesikalusteiden kunto yhdessä kiinteistöhuollon kanssa. Vesimittarin toimintaa voi tarkkailla esimerkiksi varmistamalla, ettei kulutuslukema kasva silloin, kun taloudessa ei käytetä vettä esimerkiksi poissaolojen aikana. Tavallisin syyllinen ylisuuriin vedenkulutuksiin on vuotava WC-istuimen säiliö. Pienikin vuoto voi huomaamatta aiheuttaa suuren vesilaskun. Huoneistokohtaisten vesimittareiden toimintaa selvitetään yhdessä taloyhtiön kanssa, sillä he ovat vesimittareista vastuussa.

Lisätietoja vesimittareiden vaatimuksista löytyy Tukesin verkkosivuilta: bit.ly/tukes_vesimittarit

Sari Hemminki, ylitarkastaja
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Vesimittareita on syytä tarkkailla

Muutimme aikoinaan uudehkoon kerrostaloon, jossa oli vesimittarit. Ensimmäisenä vuotena taloyhtiö lähetti tuplasti isomman vesilaskun verrattuna ennakkomaksuun. Tuo lasku oli järjenvastainen eikä sopinut perheeni vedenkulutukseen.

Aloin seurata ja valokuvata päivittäin vesimittarimme kulutuslukemia ja vertailla niitä perheeni vedenkulutukseen. Yllätyksenä huomasin, että sekunnin sisällä mittariin tuli 3 000 litran lisäkulutus. Taloyhtiöni puheenjohtaja sen myös näki, sillä olin kutsunut hänet mukaan tarkkailemaan.

Kulutushyppäys johtui siitä, että ennen desimaalipilkkaa viimeiseksi numeroksi piti tulla nolla, mutta se muuttuikin kakkoseksi. Se vastasi 3 000 litran lisäkulutusta. Mittari oli märkälaskijatyypinen, ei digitaalinen. Edellinen asukas oli tietämättään maksanut liikaa vesimaksua!

Päätimme isännöitsijän kanssa, että mittari lähetetään maahantuoajalle tutkittavaksi. Otimme riskin, että tutkimuslausunto tulee hylättyinä takaisin. Mittaria tutkittiin puoli vuotta ja todettiin epäkuuntoiseksi.

Mittarien maahantuoja vaihdatti taloyhtiömme kaikki mittarit uusiksi, koska epäiltiin kaikkien saman valmistussarjan mittareiden olevan virheellisiä.

Kuluttajien kannattaa käyttää maalaisjärkeä ja punnita, paljonko on paljon ihan jokaisen laitteen ja vempelen osalta. Pienistä hukkapuroista syntyy isot säästöt!

Muutakin epäkohtia huomasin vedenkulutuksen tutkimuksissani ja keskustelin putkifirman asiantuntijan kanssa: muun muassa mittarin asento ja asennuspaikan tuomat virheet.

Nykyisessä taloyhtiössämmme on vesimittarit laitetu putkiremontin yhteydessä digitaaliseksi eli myös etäluettavaksi mittareiksi. Niiden toiminnan tutkin heti, ettei historia toista itseään.

Matti Hirvonen, eläkeläinen, kehitysinsinööri, Nokian eläkkeensaaja

PS. Tiedoksi, että vialliset mittarit olivat Italiassa valmistetut.